

JAGATUD SUVI

ENE SEPP

Toimetanud Laura Nirgi
Kujundanud Angelika Schneider

© Ene Sepp ja Tänapäev, 2018

Trükitud AS-i Pakett trükikojas
ISBN 978-9949-85-290-1

www.tnp.ee

MILEEDI ON MINU!

Sigrid oli alati arvanud, et inimene, kes pole ratsutanud, ei saa lihtsalt teada, mis tunne see on, kui sa hobuse tõkke suunas pöörad ning hüppeks valmistud. Ta oli seda korduvalt üritanud selgitada nii oma vanematele kui ka küsimusi esitavatele klassikaaslastele, aga ei suutnud kunagi seda tunnet sõnadesse panna. Tümp-tümpe-tümpe, hüpe ja maandumine – see ei kõla sugugi nii elegantselt, kui see päriselt on.

Sa pöörad hobuse tõkkele, tõmbad sammu veidike kokku, sõidad säärega edasi, istud sügavamale sadulasse ning isegi siis, kui süda sees väriseb, sest hüpe võib olla kõrgem kui harjunud oled, surud hirmu alla, et hobune seda ei tunnetaks. Ainus mõte, mis sulle pähe mahub, on see, kuidas edukalt see hüpe tehtud saab. Seejärel viimane samm: tõused jalustele püsti, käed liiguvad juba harjumuspäraselt ettepoole ning ühe lühikese hetke jooksul tunned, et sa justkui lendad läbi õhu. Siis tuleb maandumine. Pehmelt sadulasse tagasi, aeglustad galoppi ning patsutad hobust tänulikult kaelale.

„Tubli, Mileedi!” sosistas Sigrid, kui galopisamm traaviks aeglustus. Hüppamine oli kindlasti üks ta lemmiktegevusi, mida koos hobusega teha. See koostöö, üksteise usaldamine ja –

„Sigrid!” kiskus treeneri vali hääl tüdruku paradiisimaailma mõtetest välja. Sigrid pööras end sadulas treeneri poole.

„See oli täitsa kena, aga sa kipud kogu aeg ära unustama, et ratsmega peaks hüppe ajal ka kontakti hoidma. Ära lase seda lõntsi! Gerda, sinu kord nüüd. Sigrid, mine pärast Gerdat ja hoia siis ratset.”

„Jajah,” pööritas Sigrid silmi, kuid ainult mõtetes, sest ta teadis ise ka, et treener Annelil oli enamasti õigus. See ei tähendanud, et tal oleks seda hea meel kuulda siis, kui tema kõrval on Gerda, kes Tsaari seljas selle takistuse edukalt ületas ja Annelilt ühtegi märkust ei saanud. Nüüd kuuleb Sigrid kindlasti õhtu otsa, kui tubli hobune ikkagi Tsaar on ning kuidas Gerda on ta ise välja õpetanud. Muidugi ei olnud see tõsi ja ei saanudki olla.

Mileedi oli graatsiline mära, kohe kindlasti talli kõige ilusam hobune! Ta raudjas karv läikis peaaegu kuldselt ning kuigi Mileedi ema võis olla sporthobuse tüüpi tori hobune, siis tema isa oli araablase ja täisverelise ristand ning Mileedi oli oma elegantsuse just temalt pärinud. Kui Sigrid oli Mileedi läikima löönud, ta ilusat mustast nahast varustust just hooldanud ning tavalise martingali asemel kaunistustega variandi pani, siis polnud ilusamat hobust tema meelest olemas.

Ja siis oli Tsaar – lai ja kõhukas tori hobuse ruun. Tal oli vana veneaegne varustus, mida oli natuke siit ja sealt putitatud, nii et erinevalt Mileedist varustus teda just ei kaunistanud. Tsaari parimad osad olid tumekõrvi hobuse märgised – lai valge lauk ja ilusad valged sokid esijalgadel.

Sellest hoolimata ei saanud eirata seda, et Tsaari samm oli nii raske, et iga kord, kui ta galoppi sõitis, siis maa värises. Ja kohe kindlasti ei saanud Gerda väita, et ta on Tsaari ise välja õpetanud – Tsaar kuulus Annelile ja Gerda oli ratsutamas käinud vähem kui Sigrid. Samas sobis ta ideaalselt Tsaariga kokku. Gerda ei olnud küll paks, aga oli üks põhjus, miks ta võrkpallitrennis käis: ta oli väga pikka kasvu! Talli kõige pikem tüdruk. Kindlasti aitas seda muljet, et ta on teistest suurem, tugevdada ka see, et tal olid tumedad krässu juuksed, mida oli peaaegu võimatu kontrolli alla saada. Gerda ise oli juba alla andnud ja hoidis neid kogu aeg lahtiselt. Juuksed lendlesid kuidagi ümber pea, välja arvatud siis, kui tal oli peas kiiver, mis juukseid pea ligi surus.

„Sigrid. Ära maga nüüd!” äratas Anneli tüdruku mõtisklustest.

Sigrid tõmbas ratsme pingule, surus säärega ning Mileedi tõusis galoppi. Nüüd ligines ta lattaiale pisut lühema galopisammuga. Säärega pisut sõita, eest hoida ning Anneli öeldud märkus „hoia kontakti” mõtetes. Ainult et seekord lendamistunnet polnud ning elegantsist oli asi kaugel, sest Mileedi oleks justkui õhus tardunud ja maandus raskelt, Sigrid potsatas sama raskelt sadulasse.

„No kuule! Kui ma ütlesin, et ratset veidi hoida, siis ma ei mõelnud, et ürita Mileedi õhus seisma jätta,” hurjutas Anneli. „Uuesti!”

Ebaõnnestunud hüpe ning üleoleva näoga Gerdast möödastõitmine ajas Sigridit nüüd veelgi rohkem närvi. Kolmandat korda samale tõkkele liginedes oli rahulikkus ja voolavus kadunud ning selle asemel, et keskenduda hüppe kordami-

nekule, mõtles ta sellele, kuidas Gerda oli talle naeratanud. Kuigi Gerda oli ta sõbranna, siis kindlasti oli seal natuke kahjurõõmu, et seekord tuli hüpe just temal paremini välja. Isegi Mileedi galopisamm kõlas kuidagi närvilisemalt ning siis see juhtuski. Sigrid lasi hüppele liginedes ja sadulast tõustes ratsme veidi lõdvemaks, kuid natuke liiga lõdvaks, unustas ka sääre ära ning sellest aitaski. Mileedi peatus viimasel hetkel, tõmbas end järsult paremale ning Sigrid sai selle lendamistunde uuesti kätte – ainult et ilma hobuseta.

Lattaia ette maandumine ei olnud eriti valus, kuid tüdrukuku uhkus sai selgelt haavata.

„Korras!” hüüdis ta kohe, nutumaitse kurgus, kui avastas end ootamatult rohu peal lamamas. „Kõik on korras!” ütles ta uuesti, kuid seekord rohkem iseendale. Ta tõusis püsti, pühkis ratsapükstelt tolmu maha ja otsis üles rohu sisse kadunud steki.

Mileedi polnudki kuhugi kaugemale jooksnud, vaid otse Tsaari külje alla läinud, nii et Gerdal oli võimalus sadulas olles ratsmed haarata ja mära treenerile üle anda.

„Mine tagasi selga!” oli ainus asi, mida Anneli kulmu kortsutades Sigridile ütles.

Tüdruk ei jäänud kauem ootama, vaid oli paari sekundiga uuesti sadulas.

„Vähemalt on nüüd, mille kallal järgmine kord töötada, et ratsmetöö ühtlaseks saaks, aga praegu tule ja hüppa see lihtsalt ära,” käsutas treener ning läks lattaia juurde, et selle kaks ülemist latti maha tõsta. Kuigi nii madalat tõket oli Sigridi meelest lausa häbi hüpata, eriti seepärast, et tavaliselt hüppas ta kaks korda kõrgemaid tõkkeid, siis ta teadis, et

pole mingit mõtet proovida Annelilt tõket kõrgemaks küsida. Selle peale vastaks treener ainult üht: „Ma ei taha, et sa jälle pudrukuuli mängiksid, nii et ära virise ja mine hüppa, mis sul ees on.”

Paarkümmend meetrit traavi, mõni galopivolt ning Sigrid juhtis Mileedi uuesti tõkkele ja lendas sellest ideaalselt üle.

„Vot nii. Ja pea nüüd meeles, kuidas sa seda praegu hüppasid, nii et kui ma homme kaks latti tagasi panen, siis sa ei hakka seal jälle imevigureid tegema, vaid hüppad täpselt samasuguse tundega. Jahutage nüüd hobused maha. Gerda, ära unusta Tsaari boksi teha, nagu sa eelmine kord unustasid. Sigrid, vii koos Meribeliga sülukopplisse uus pakk heina.”

Pool tundi hiljem oli Mileedil sadul seljast võetud, ta kiirelt üle harjatud ja boksi pandud ning Sigrid kõndis heinaküüni juurde, kus heinapaki peal istuv Meribel teda juba ootas.

„Las ma arvan, kohe kui Gerda talli jõudis, siis ta kiitles sellega, kui hästi tal tänane trenn läks?” küsis Sigrid.

„Ma ei pööranud sellele väga palju tähelepanu. Ma väänlesin naerukrampides, sest esimesena rääkis ta sellest, kuidas sa lattaial käna panid.”

„Ahhh!”

„Jah, polegi ju ammu torti saanud,” itsitas nüüd Meribel ning tõusis heinapaki pealt püsti. Sigrid haaras ühest nõõrist, Meribel teisest ja heinapakk kahe vahel kõlkumas, hakkasid nad sülukopli poole minema.

„Mida sa siis tegid, et seljas ei suutnud olla?”

„Kas Gerda seda siis ei rääkinud juba?” turtsus Sigrid poolpahaselt.

„Ta ütles, et sellele eelneval hüppel olid sa Mileedit täiega suust tirinud ja siis järgmisel hüppel sa põhimõtteliselt viskasid ratsme käest ja lasid sääre lahti,” tuletas Meribel muiates meelde, mida talle tallis räägiti.

„Nojah, ju siis ma niimoodi tegin.”

„Ahh, sa tead, et ta ütleks nii kõigi kohta, kes alla käivad.”

„Nojah, aga tegelikult ka – ma jäin enne suu peale ja siis ta muigas seal kõrval ning Mileedi oli ka juba närvis ja kuidagi läks kõik sassi.”

„Mis seal ikka, sa ei olegi ju nii ammu kukkunud.”

„Ja sina ei ole alates talvest kukkunud!” tuletas Sigrid meelde seda korda, kui Priima oli talvel lumes sõites koperdanud, põlvili kukkunud ja Meribel seepeale tema seljast lumehange veerenud.

„Terve suvi on ees. Küll ma jõuan!” lubas Meribel.

Sigrid pani heinapaki maha, tegi kopli elektrikarjuse värava lahti ja Meribel tassis heinapaki üksinda väravast läbi. Juba tükk maad enne seda, kui nad olid väravast sisse jõudnud, olid kopli tagumises otsas olevad kolm hobust neid märganud ning aegamisi nende poole hakanud lonkima.

„Nad arvavad, et meil on midagi paremat kui see hein,” nentis Sigrid.

„No mul ongi. Ma võtsin suhkrut ja leiba kaasa.”

„Ohh, anna mulle ka!”

Meribel pistis heinapaki tassimisest vaba käe ratsapükste taskusse ning ulatas Sigridile paar viilu kõvaks kuivatatud leiba ja suhkrutükid.

„Aga ma tahan Deltale anda,” ütles Sigrid.

„No mis mul sellest,” ei hakanud Meribel vastu vaidlema. Nad asetasid heinapaki joogiküna lähedale maha, Meribel löikas nõõrid kaasavõetud taskunoaga kiiresti katki ning toppis nõõrid endale taskusse. Sigrid ajas jalaga heina pisut laiali ning nad hakkasid vastu liikuma hobustele, kes nüüd omakorda sammu kiirendasid ja uudishimulikult vaatama tulid, mida tüdrukutel pakkuda võib olla.

Delta, ilus heleraudjas aastavanune ruun, tuli otse Sigridi juurde ning asus kohe tüdruku käsi nuhutama.

„No ta teab täpselt, kust head kraami saab!” naeris nüüd tüdruk ning hoides ühes käes leiba ja suhkrutükke, paitas ta teise käega Delta kaela.

„Ta lihtsalt ei tea, millest ta ilma jääb,” vastas Meribel, kes oli mõlemad käed välja sirutanud. Vasaku käe juures noosis aastavanune raudjas ja kolme valge sokiga mära Roosini ning paremast käest sai maiust pooleteiseaastane laia valge lauguga kõrb ruun Denver.

Sälgude välimust vaadates liikus Sigridi mõte uuesti nende talli hobustele ja ratsanikele. Jah, Gerda oli tema täielik vastand, samuti nagu Tsaar oli Mileedi vastand.

Praegu Sigridi kõrval seisev ning Roosit ja Denverit söötev Meribel oli Sigridi parim sõbranna ja tema kohta ei oleks Sigrid kunagi suutnud midagi negatiivset leida. Naljakas oli küll see, et kuigi nad olid nagu sukk ja saabas, siis välimuse poolest olid nad täiesti erinevad. Meribelil olid heleblondid lühikesed juuksed, ta oli Sigridist peaaegu kümme sentimeetrit pikem nagu Gerdagi, aga vastupidiselt Gerdale oli ta nii kõhn, et ta pidi kogu aeg vastama küsimustele, kas ta üldse midagi sööb ja ega tuul teda ära ei kannu. Meribel

vihkas neid küsimusi sama kirglikult kui Sigrid vihkas seda, et teda kutsutakse talli pesamunaks. Ja kui keegi julgeski küsima tulla, siis võis Meribel oma helepruunide silmadega nii jäiseid pilke saata, et keegi ei uurinud enam teist korda. Meribeli sõiduhobune oli Priima – talli üks vanemaid hobuseid. Tumekõrb ilma ühegi märgiseta trakeeni mära oli kahtlemata talli kõige staažikam ja ka paremini väljaõpetatud hobune. Ta oli Eestis tipptasemel võistelnud, kuid tagumise jala vigastus lõpetas tema võistluskarjääri ning pärast sobival hulgal varssade andmist pandi ta müüki. Anneli ostis ta ära ja tõi talli ning nüüd oli ta hobune, kellel oli sulle õpetada vähemalt sama palju kui Annelil.

Teine küllaltki kaua tallis viibinud hobune oli Lohe – erinevate traavlite ristanruun, kes hipodroomile ei sobinud ja sealt küllaltki odava hinnaga ära müüdi. Samas oli ta nii palju traavliõpet ikka saanud, et tema traavisamm oli eripärane ja kui ratsanik tähelepanu ei pööranud, siis hakkas ta galopi asemel hoopis kiirtraavi tegema. Kaisa, kes Lohega sõitis, hoolitses aga alati selle eest, et hobust traavliks ei kutsutaks. Ega ka poniks. Ta ise pidas alati oluliseks mainida, et Lohe ei ole poni, mis sest et ta oli nii napilt ponimõõdust väljas, et kui kapju rohkem värkida, siis mahuks juba ponimõõdu sisse. Kaisal endal olid Sigridi arvates kõige ilusamat värvi juuksed – pruunid, aga õrna punase läikega. Miinuseks oli muidugi see, et ta juuksed olid õhukesed ja lühikesed, nii et peale värvi ei saanudki neis muud ilusat olla.

Marial olid ilusad pruunid ja paksud juuksed, mis olid peaaegu alati korralikult kahte patsi pununud. Ja tal olid prillid. Kui Sigrid peaks prille kandma, siis ta valiks sellised,

millel ei ole raame, et need võimalikult vähe välja paistaksid. Marial olid aga tugeva musta raamiga prillid. Nüüdseks olid kõik silmatorkavate prillidega nii harjunud, et kui Maria kontaktläätsi kandes talli tuli – enamjaolt siis, kui võistlused olid –, tekkis kõigil kohe tunne, et midagi on puudu. Ta oli Gerda ja Meribeli järel tallitüdrukutest pikkuselt kolmas, aga siiski ainus, kes sõitis selgelt poniklassi kuuluva hobusega. Tiki oli heleraudjas, tegelikult lausa kollast värvi hobune, kes oli talli kõige väiksem, aga samas oli ta ka ainus, kelle omanik tõesti ka sõitis temaga – Maria oli ainus õnnelik, kellel oli oma hobune ning teised olid varjamatult selle peale kadedad. Samas ei pidanud tal seda rõõmu enam kauaks jätkuma, sest Tiki oli talle väikeseks jäänud ja poni oli müügis. Samas – kui Tiki ära müüakse, ostetakse talle kindla peale uus hobune.

Viimane sõiduhobune nende tallis oli kõrb mära Mango. Nagu Mileedigi, kuulus ta Leilile, kes oma hobuseid Anneli tallis hoidis ja vahel nendega ise sõitmas käis. Kui Mileedi oli kaunis ja graatsiline, siis Sigridi meelest oli Mango alati kuidagi nurgeline, vahet pole kui paksuks ta ennast süüa võis. Lisaks oli ta täisverelise ja traavli ristand, kes sündis kogemata. Mango ratsanik – Andres – oli samasugune. Pikk, vibalik ja nurgeline, alati midagi söömas ning tal olid samasugused heledad juuksed nagu Meribelil.

Ja siis oli Anneli – talli omanik ja talli hing. Ta oli 31-aastane ja alustanud ratsutamisega enne, kui kooli läks. Sellest ajast oligi ta hobustega tegelema jäänud. Oma esimese hobuse ostis ta kohe, kui täisealiseks sai ja kodust välja kolis. Ta oli töötanud ka välismaal *groom*'ina ning kui ta seitse-

kaheksa aastat tagasi Eestisse naasis, ostis ta kohtuoksjonilt odava nõukaaegse sealauda ja hakkas seda kõpitsema. Samal ajal ostis ta ka hobuseid, keda treenida ja edasi müüa. Paar hobust oli ta ostnud selleks, et huvilised saaksid tulla ja tallis sõita – tuli välja, et huvilisi on rohkelt. Ja oli ka neid, keda rõõmustas talli linnalähedane asukoht, nii et omanikud said oma hobuseid sinna hoiule tuua. Praegu pidi Anneli neile isegi ära ütleva, sest boksid olid täis, aga sügisel pidi neli uut boksi valmis saama ja siis on neil veel ruumi. Jah, Sigridi jaoks oli Meribel parim sõbranna, teised tallikaaslased lahutamatud sõbrad, aga Anneli oli ta eeskujuna: oma tall ja terve elu ainult hobustega tegeleda. See on elu, mida taht!

Sigridi mõttelõng katkes, kui Delta teda ninaga togis. Tüdruk kaevus taskusse ja leidis sealt veel ühe suhkrutüki, mille sälg rõõmsalt nahka pistis.

„Ma kuulsin, et Denver müüakse ära. Natuke kahju. Ma lootsin, et ta jääb talli ja Anneli saab ta välja õpetada. Ta tundub nii lahe hobune, ma sõidaksin temaga küll hea meelega,” ütles Meribel.

„Anneli õpetab ta ju nagunii välja. Ehk saad enne selga, kui ta ära müüakse.”

„Ei usu. Ta ei ole meid ju kunagi mitte ühelegi nii noorele selga lubanud.”

„Sind on ju. Eelmine suvi oli ju Trio; sina ja Andres saite mõlemad temaga väikeses aias sõita.”

„Aga ainult väikeses aias. Ja ta oli vanem ka. Denver tundub palju äkilisem,” kehtas Meribel õlgu.

Justkui aru saades, mida Meribel öelnud oli, lõi Denver äkitselt pea üles, vaatas tähelepanelikult ringi ning pööras

siis ilma mingi hoiatuseta ümber ja tormas minema, Delta ja Roosi järgnemas.

„No mis ma ütlesin,” nentis Meribel ja pühkis leivapuruse ning hobuseilase käe pika rohu sisse puhtaks.

„Ah, äkki parm hammustas või midagi. Ta pole pöörane. Lihtsalt... energiline.”

Samal hetkel hakkas Denver kapju tagant üles loopima ning sundis Sigridit oma lauset parandama: „Olgu, võib-olla on ta õige natuke pöörane ka.”

„Noh, millal torti saab?” hõikas Gerda esimese asjana, kui Meribel ja Sigrid ukse vahelt sisse jõudsid. Kaminaruum, mis ühtlasi oli neile ka riietusruumiks, niisama ajaveetmiseks ja mõnikord ka filmide vaatamiseks, oli inimesi täis. Gerda vahetas saapaid riidekapi juures, mis võttis ühe seina enda alla. Andres ja Kaisa istusid diivanil ja mängisid kaarte ning Maria oli end tugitooli sättinud, ninapidi telefonis olles.

„Ja seekord paluks šokolaaditorti. Eelmine kord tõid sa mingit marja-asja ja see oli jama,” nurises Andres kaardimängult pilku tõstmata.

„Ära muretse, kui ta seekord ka mingi marjajama toob, siis ei lähe kaua, kuni ta uuesti kukub ning sa saad jälle šokolaadi loota,” torkas Gerda.

„Ise sa kukud järgmine kord!” porises Sigrid.

„Võib-olla. Aga ma ei usu!” naeris Gerda.

Meribel vahetas Sigridiga „on-alles-tüütus” pilgu ning siis istusid mõlemad Andrese kõrvale diivanile.

„Kas keegi on veel kuulnud, et Denver maha müüakse?” viis Meribel nüüd teema mujale.